

ผลการจัดการเรียนรู้ เรื่อง วันสำคัญทางศาสนาและการปฏิบัติตนของพุทธศาสนิกชน
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยการจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน
Outcomes of Learning Management on Important Religious Days and Practices of
Buddhists of Grade 6 Students through Project-based Learning Management

สุภัทสร โคตรมณี* และ ศิริพร พึ่งเพชร**
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล*,**
Supawan Kerdmongkol* and Chavalit Ketkratum**
Faculty of Education Vongchavalitkul University*,**
Corresponding author E-mail: Supasson_kot@vu.ac.th

(Received: December 23, 2023; Revised: January 1, 2024; Accepted: February 8, 2024)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อเปรียบเทียบผลการจัดการเรียนรู้ เรื่อง วันสำคัญทางศาสนาและการปฏิบัติตนของพุทธศาสนิกชน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยการจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน ก่อนเรียนและหลังเรียน 2) เพื่อเปรียบเทียบผลการจัดการเรียนรู้เรื่อง วันสำคัญทางศาสนาและการปฏิบัติตนของพุทธศาสนิกชนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยการจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน หลังเรียนกับเกณฑ์ร้อยละ 70 3) เพื่อศึกษาระดับความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยการจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนโนนขุขันธ์ อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 20 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้ เรื่อง วันสำคัญทางศาสนาและการปฏิบัติตนของพุทธศาสนิกชน นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยการจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน ได้ค่าความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ได้ค่าความสอดคล้อง (IOC) ระหว่าง 0.67-1.00 และค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.93 และแบบวัดความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียน ได้ค่าความสอดคล้อง (IOC) ระหว่าง 1.00 ทุกข้อ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ ค่าเฉลี่ย ร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบสมมติฐานการวิจัย โดยใช้สถิติทดสอบที

ผลการวิจัย พบว่า 1) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังจาได้รับการจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานอยู่ในระดับมากที่สุด
คำสำคัญ: ผลการจัดการเรียนรู้, การจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน

Abstract

The aims of this study are to: 1) compare pre-test and post-test results regarding learning management on significant religious holidays and Buddhist practices through project-based learning for sixth-grade students; 2) compare post-test results concerning learning management on significant religious holidays and Buddhist practices through project-based learning after achieving a criterion of 70 percent; and 3) assess student satisfaction with the organization of project-based learning. The sample comprised

20 sixth-grade students from Non Khui Samakkhi School. The study utilized three lesson plans focused on significant religious holidays and Buddhist practices, structured around an 8-hour project-based learning framework. Additionally, it incorporated a multiple-choice learning achievement test comprising 20 items with four options each, along with a set of questionnaires to assess student satisfaction. The statistical techniques employed for data analysis included mean, percentage, standard deviation, and t-test statistics.

The investigation revealed the following findings: The post-test score for organizing project-based learning was substantially greater than the pre-test at the .05 level. 2) The post-test score for organizing project-based learning was above the 70 percent requirement at a significance level of .05, and 3) the satisfaction for organizing project-based learning was at the greatest level.

Keywords: Learning Management Results, Project-based Learning Management

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ศาสนาพุทธเป็นศาสนาประจำชาติของคนไทยที่มีวัดเป็นศูนย์กลางของการทำกิจกรรมทางศาสนามาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน การประกอบพิธีกรรมทางศาสนาเป็นการรวมจิตใจของผู้ที่ศรัทธาในศาสนา (จำนงค์ อติวัฒน์สิทธิ์, 2547) ฉะนั้น วันสำคัญทางศาสนาจึงเป็นวันที่พุทธศาสนิกชนมารวมตัวกันเพื่อทำกิจกรรมทางศาสนาด้วยกัน ซึ่งมีตั้งแต่การทำบุญ ฟังพระสงฆ์เทศนาธรรม และการรำลึกถึงพระคุณของพระพุทธเจ้าอันเป็นองค์ศาสดาของศาสนาพุทธ การเรียนรู้เรื่องวันสำคัญทางศาสนาพุทธจึงมีความจำเป็นต่อพุทธศาสนิกชนที่จะทำความเข้าใจที่มาและความสำคัญของวันดังกล่าวเพื่อทำหน้าที่ของพุทธศาสนิกชนได้อย่างถูกต้อง (พระครูวิสุทธิธานันท์คุณสุรศักดิ์ วิสุทธาจาโร, 2558) แต่เนื่องจากภาวะการเกิดโรคอุบัติใหม่ Covid 19 ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2563 ทำให้นักเรียนไม่ได้มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมวันสำคัญทางศาสนาต่าง ๆ ในสถานการณ์จริง และได้เรียนรู้การปฏิบัติตนในวันสำคัญทางศาสนาผ่านบทเรียนและสื่อออนไลน์ เพราะต้องป้องกันการติดเชื้อจากการแพร่ระบาดของ Covid 19 โดยการหลีกเลี่ยงไม่อยู่ในสถานที่ที่มีคนจำนวนมาก นักเรียนจึงขาดการเรียนรู้การปฏิบัติตนในวันสำคัญทางศาสนาอย่างเป็นรูปธรรม

โรงเรียนโนนขุขามัคคี มีการเรียนการสอนศีลธรรมในกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม หน่วยการเรียนรู้วันสำคัญทางศาสนาและการปฏิบัติตนของพุทธศาสนิกชน ในปัจจุบัน ในลักษณะการจัดกิจกรรมที่เน้นการบรรยาย การท่องจำ ทำให้การเรียนรู้พุทธศาสนิกชนไม่เป็นที่น่าสนใจ ขาดสิ่งเร้าหรือสิ่งจูงใจในการเรียน นักเรียนไม่ได้ฝึกทักษะและเรียนรู้ตามความถนัดของตนเอง (บุญชม ศรีสะอาด, 2541) เพราะวิธีการสอนแบบเน้นการบรรยาย โดยมุ่งเน้นการให้รายละเอียดของเนื้อหาสาระทางวิชาการกับนักเรียนภายในเวลาอันจำกัด นักเรียนไม่ได้ลงมือปฏิบัติเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจ โดยผ่านกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง ทำให้ไม่ได้นำกิจกรรมการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นให้นักเรียนมีสัมพันธต่อกันหรือแลกเปลี่ยนความคิดเห็นช่วยเหลือซึ่งกันและกัน นอกจากนี้ยังพบว่าการจัดการเรียนการสอนยังขาดการพัฒนาทักษะทางสังคมให้กับผู้เรียน ซึ่งมีผลทำให้นักเรียนขาดความรับผิดชอบ ขาดระเบียบวินัยในตนเอง ขาดความสามัคคีในหมู่คณะ เกิดความเบื่อหน่ายในการเรียน และส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมของโรงเรียนโนนขุขามัคคีในปีที่ผ่านมาไม่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่านอกจากนี้ยังทำให้นักเรียนมองว่าการเรียนในหน่วยการเรียนรู้วันสำคัญทางศาสนาและการปฏิบัติตนของพุทธศาสนิกชนน่าเบื่อหน่ายไม่เข้าใจและมองไม่เห็นความสำคัญ (ศูนย์เครือข่ายโรงเรียนที่ 10 ชุมพวง, 2564) ควรมีการจัดการเรียนรู้ที่น่าสนใจและเกิดการเรียนรู้จากตัวนักเรียนเอง

จากการศึกษางานวิจัยพบว่า การจัดการเรียนรู้แบบโครงงานเป็นการจัดการเรียนรู้แบบ Active Learning ที่เน้นให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติกิจกรรมและค้นพบความรู้ด้วยตนเอง โดยการสำรวจ ค้นคว้า ทดลอง เพื่อค้นหาคำตอบในสิ่งที่สงสัย โดยผ่านกระบวนการคิดวิเคราะห์และการแก้ปัญหา (KM CHIL, 2015; Solomon, 2003) ซึ่งมีขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน 4 ขั้นตอน ใกล้เคียงกันกับการจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน 6 ขั้นตอน ดังนี้ 1) ขั้นนำเสนอ เป็นขั้นที่ผู้สอนให้ผู้เรียนศึกษาใบความรู้กำหนดสถานการณ์ ศึกษาสถานการณ์ รูปภาพ หรือผู้สอนใช้เทคนิคการตั้งคำถามเกี่ยวกับสาระการเรียนรู้ที่กำหนดในแผนการจัดการเรียนรู้แต่ละแผน 2) ขั้นวางแผน เป็นขั้นที่ผู้เรียนร่วมกันวางแผน โดยการระดมความคิด อภิปรายหรือข้อสรุปของกลุ่ม เพื่อใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติ 3) ขั้นปฏิบัติ เป็นขั้นที่ผู้เรียนปฏิบัติกิจกรรม เขียนสรุปรายงานผลที่เกิดขึ้นจากการวางแผนร่วมกัน 4) ขั้นประเมินผล เป็นขั้นที่ผู้เรียนได้นำเสนอผลงานที่ได้จากการศึกษาค้นคว้า โดยผู้สอนและเพื่อนร่วมกันประเมิน หลังจากนั้นผู้เรียนและผู้สอนร่วมกันสรุปองค์ความรู้ที่ได้รับ แล้วทดสอบเพื่อการประเมินผลความรู้ของผู้เรียน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2550) ดังผลการวิจัยของ พัชริยา นิวัตร (2563) ที่ได้ศึกษาการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภูมิศาสตร์และความสามารถในการแก้ปัญหาของผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน พบว่า ผลจากการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน ซึ่งสอดคล้องกับ อุทิศ สราญชื่น (2559) ที่ได้ศึกษาการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานพัฒนาทักษะชีวิตด้านการคิดวิเคราะห์ ตัดสินใจ และแก้ปัญหา อย่างสร้างสรรค์ กับจิตสาธารณะ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 พบว่า การจัดการเรียนรู้แบบโครงงานมีผลต่อทักษะชีวิตด้านการคิดวิเคราะห์ ตัดสินใจและแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์กับจิตสาธารณะ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน และสอดคล้องกับ จุฬารัตน์ สุตนนท์ (2558) ที่ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการคิดแก้ปัญหาและความพึงพอใจต่อการเรียนวิชาประวัติศาสตร์ เรื่อง ประวัติศาสตร์สมัยอยุธยาของผู้เรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 พบว่า การเรียนรู้โดยใช้แบบวัฏจักรการเรียนรู้กับแบบโครงงานมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

ผู้วิจัยในฐานะผู้สอนวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม จึงนำการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานมาใช้ในการผลการจัดการเรียนรู้ เรื่อง วันสำคัญทางศาสนาและการปฏิบัติตนของพุทธศาสนิกชน สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เพื่อให้ นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการจัดการกระบวนการเรียนรู้ได้ปฏิบัติจริง รู้จักวิธีแสวงหาข้อมูล สร้างองค์ความรู้และสรุปความรู้ได้ด้วยตนเอง มีทักษะในการแก้ปัญหา มีทักษะกระบวนการในการทำงาน เกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และสามารถนำความรู้ ความคิดหรือแนวทางที่ได้ไปใช้ในการแก้ปัญหาในชีวิตหรือในสถานการณ์อื่น ๆ ได้

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 เพื่อเปรียบเทียบผลการจัดการเรียนรู้ เรื่อง วันสำคัญทางศาสนาและการปฏิบัติตนของพุทธศาสนิกชน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยการจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน ก่อนเรียนและหลังเรียน

2.2 เพื่อเปรียบเทียบผลการจัดการเรียนรู้ เรื่อง วันสำคัญทางศาสนาและการปฏิบัติตนของพุทธศาสนิกชน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยการจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน หลังเรียนกับเกณฑ์ร้อยละ 70

2.3 เพื่อศึกษาระดับความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน

3. วิธีดำเนินการวิจัย

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของศูนย์เครือข่ายโรงเรียนที่ 10 ชุมพวง อำเภอชุมพวง จังหวัดนครราชสีมา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 4 โรงเรียน ทั้งหมด 4 ห้องเรียน รวมนักเรียนทั้งสิ้น 52 คน

3.1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของศูนย์เครือข่ายโรงเรียนที่ 10 ชุมพวง อำเภอชุมพวง จังหวัดนครราชสีมา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 ในภาคเรียนที่ 1

ปีการศึกษา 2566 ได้จากวิธีการสุ่มแบบกลุ่มมา 1 หอง (Cluster Random Sampling) ได้แก่ โรงเรียนโนนขุขันธ์
จำนวน 20 คน ซึ่งนักเรียนมีระดับความสามารถไม่แตกต่างกัน

3.2 ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

3.2.1 ตัวแปรต้น (Independent Variable) ได้แก่ การจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน

3.2.2 ตัวแปรตาม (Dependent Variable) ได้แก่ ผลการจัดการเรียนรู้ ซึ่งประกอบไปด้วย 1) ผลสัมฤทธิ์
ทางการเรียน 2) ความพึงพอใจในการจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่

3.3.1 แผนการจัดการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้วันสำคัญทางศาสนาและการปฏิบัติตนของพุทธศาสนิกชน
นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยการจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน ปีการศึกษา 2566 ภาคเรียนที่ 1 จำนวน 1 หน่วย
การเรียนรู้ ทั้งหมด 8 ชั่วโมง 3 แผนการจัดการเรียนรู้ ผ่านการตรวจสอบคุณภาพโดยผู้เชี่ยวชาญประเมินความเหมาะสม
ของแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบประเมินที่มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ผลการประเมิน
ระดับความเหมาะสมของแผนการจัดการเรียนรู้มีค่าเฉลี่ยที่ระดับเหมาะสมมากที่สุด ($\bar{X} = 4.53$)

3.3.2 แบบทดสอบวัดผลการจัดการเรียนรู้ โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน รายวิชาสังคมศึกษา ศาสนา
และวัฒนธรรม ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 แบบปรนัย ชนิด 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ เพื่อวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
ผ่านการตรวจสอบคุณภาพโดยผู้เชี่ยวชาญ เพื่อทำการตรวจสอบหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยการหา
ค่าดัชนี (IOC) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แล้วเลือกคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้อง ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป
นำผลการประเมินระดับคุณภาพแบบทดสอบวัดผลการจัดการเรียนรู้ มาคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ได้ช่วงค่า
IOC อยู่ระหว่าง 0.67-1.00 จำนวน 29 ข้อ จาก 32 ข้อ และนำแบบทดสอบที่ทดลองมาวิเคราะห์ความยากง่ายรายข้อ เพื่อหา
คุณภาพของแบบทดสอบและเลือกข้อที่มีค่าความยากง่าย (p) ที่แสดงสัดส่วนระหว่างจำนวนผู้ตอบถูกในแต่ละข้อต่อจำนวน
ผู้เข้าสอบทั้งหมด ซึ่งมีค่า (p) ตั้งแต่ 0.40 – 0.80 และค่าอำนาจจำแนก (r) ที่ตรวจสอบว่า แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์
ทางการเรียนสามารถจำแนกนักเรียนเก่งกับนักเรียนอ่อนได้ดีเพียงใด ซึ่งมีค่า (r) ตั้งแต่ 0.44-0.86 และเลือกข้อสอบ
เพื่อนำไปใช้จริงจำนวน 20 ข้อ แล้วนำมาหาค่าความเชื่อมั่น จากสูตร KR-20 มีค่าเท่ากับ 0.93

3.3.3 แบบวัดความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน เรื่อง วันสำคัญทางศาสนาและการปฏิบัติตน
ของพุทธศาสนิกชน เป็นแบบประเมินมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 15 ข้อ ผ่านการตรวจสอบคุณภาพ
โดยผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ภาษาที่ใช้และนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง
ของข้อคำถาม (Index of Item-Objective Congruence: IOC) ตั้งแต่ 0.50 ขึ้นไป นำผลการประเมินของแบบประเมิน
ความพึงพอใจ จากผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน มาคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ได้ค่า IOC เท่ากับ 1.00 ทุกข้อ

3.4 การดำเนินการทดลองและการเก็บข้อมูล

3.4.1 ผู้วิจัยได้ทดลองใช้แผนการจัดการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ วันสำคัญทางศาสนาและการปฏิบัติตนของ
พุทธศาสนิกชน โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน กับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 20 คน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบทดสอบ
วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและแบบวัดความพึงพอใจที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน จากนั้นวิเคราะห์ข้อมูล สรุปผล
และอภิปรายผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ

3.4.2 ระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ เก็บข้อมูลในปีการศึกษา 1/2566 ใช้เวลา
ในการทดลอง 8 ชั่วโมง

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

3.5.1 วิเคราะห์คะแนนวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนเรียนและหลังเรียนหน่วยการเรียนรู้วันสำคัญทางศาสนาและการปฏิบัติตนของพุทธศาสนิกชน โดยใช้การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และค่าร้อยละ

3.5.2 ตรวจสอบการแจกแจงแบบปกติของคะแนนวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หน่วยการเรียนรู้วันสำคัญทางศาสนาและการปฏิบัติตนของพุทธศาสนิกชน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยการจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน โดยใช้ Kolmogorov-Smirnov พบว่าการแจกแจงของคะแนนเป็นโค้งปกติ

3.5.2.1 วิเคราะห์เปรียบเทียบคะแนนวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้สถิติทดสอบค่าที แบบที่กลุ่มตัวอย่างสัมพันธ์กัน (t-test for Dependent Sample)

3.5.2.2 วิเคราะห์เปรียบเทียบคะแนนวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กับเกณฑ์ร้อยละ 70 โดยใช้สถิติทดสอบที (t-test for one Sample)

3.5.2.3 วิเคราะห์คะแนนความพึงพอใจโดยใช้การวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

4. ผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีผลการจัดการเรียนรู้ เรื่อง วันสำคัญทางศาสนาและการปฏิบัติตนของพุทธศาสนิกชน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยการจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน ผลการวิจัยสรุปได้ ดังนี้

4.1 การเปรียบเทียบผลการจัดการเรียนรู้ เรื่อง วันสำคัญทางศาสนาและการปฏิบัติตนของพุทธศาสนิกชน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนเรียนและหลังเรียนโดยการจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน

ผลจากการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนเรียนและหลังเรียนโดยการจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน โดยใช้แบบทดสอบแบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ จำนวนผู้เรียน 20 คน ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 เปรียบเทียบผลการจัดการเรียนรู้ เรื่อง วันสำคัญทางศาสนาและการปฏิบัติตนของพุทธศาสนิกชน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนเรียนและหลังเรียนโดยการจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน

กลุ่มตัวอย่าง	n	$\bar{X}$	S.D.	t	p
ก่อนเรียน	20	8.15	2.06	31.125*	.000
หลังเรียน	20	17.35	1.95		

*นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 1 พบว่า ค่าเฉลี่ยคะแนนของผลการจัดการเรียนรู้ เรื่อง วันสำคัญทางศาสนาและการปฏิบัติตนของพุทธศาสนิกชน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยการจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน ก่อนเรียนมีคะแนนค่าเฉลี่ยเท่ากับ 8.15 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 2.06 และหลังเรียนมีคะแนนค่าเฉลี่ยเท่ากับ 17.35 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 1.95 โดยค่าเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4.2 การเปรียบเทียบผลการจัดการเรียนรู้ เรื่อง วันสำคัญทางศาสนาและการปฏิบัติตนของพุทธศาสนิกชน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยการจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน หลังเรียนกับเกณฑ์ร้อยละ 70

ผลจากการทดสอบวัดผลการจัดการเรียนรู้ เรื่อง วันสำคัญทางศาสนาและการปฏิบัติตนของพุทธศาสนิกชน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยการจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน หลังเรียนกับเกณฑ์ร้อยละ 70 โดยใช้แบบทดสอบแบบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ จำนวน 20 คะแนน จำนวนนักเรียน 20 คน ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 คะแนนผลการเปรียบเทียบผลการจัดการเรียนรู้ เรื่อง วันสำคัญทางศาสนาและการปฏิบัติตน ของพุทธศาสนิกชน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยการจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน หลังเรียนกับเกณฑ์ร้อยละ 70

ผลการเรียนรู้	n	คะแนนเกณฑ์	$\bar{X}$	S.D.	t	p
หลังเรียน	20	14	17.35	1.95	7.667*	.000

*นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 2 พบว่า คะแนนของผลการจัดการเรียนรู้ เรื่องวันสำคัญทางศาสนาและการปฏิบัติตนของ พุทธศาสนิกชน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยการจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน หลังเรียนมีคะแนนเฉลี่ย 17.35 เมื่อเทียบกับคะแนนเกณฑ์ 14 ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 70 พบว่า คะแนนหลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

4.3 การศึกษาระดับความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยการจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน ผลของ การศึกษาระดับความพึงพอใจทางการเรียน เรื่องวันสำคัญทางศาสนาและการปฏิบัติตนของพุทธศาสนิกชน ของนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 6 หลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงาน พบว่า ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 6 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน มีค่าเฉลี่ยในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.74 ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐานเฉลี่ย เท่ากับ 0.42 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด เรียงลำดับ ดังนี้ เรื่องที่เรียนเป็น เรื่องที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน ($\bar{X} = 5.00$, S.D. = 0.00) การเรียนด้วยวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงานทำให้มี ความกระตือรือร้นในการศึกษาหาความรู้ ($\bar{X} = 4.90$, S.D. = 0.30) ความรู้ที่ได้รับนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ ($\bar{X} = 4.85$, S.D. = 0.36) และได้ศึกษาค้นคว้าในเรื่องที่เรียนตามที่ต้องการ ($\bar{X} = 4.65$, S.D. = 0.48) ตามลำดับ

5. สรุปและอภิปรายผล

5.1 สรุปผล

5.1.1 คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียน เรื่อง วันสำคัญทางศาสนาและการปฏิบัติตนของ พุทธศาสนิกชน มีค่าเฉลี่ย 8.15 และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน เรื่อง วันสำคัญทางศาสนาและการปฏิบัติตนของ พุทธศาสนิกชน มีค่าเฉลี่ย 17.35 จากคะแนนเต็ม 20 คะแนน พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5.1.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียน เรื่อง วันสำคัญทางศาสนาและการปฏิบัติตนของพุทธศาสนิกชน มีค่าเฉลี่ย 17.35 คะแนน จากคะแนนเต็ม 20 คะแนน สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

5.1.3 ผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.74$, S.D. = 0.42)

5.2 อภิปรายผล

การวิจัยครั้งนี้ได้ผลการจัดการเรียนรู้ เรื่อง วันสำคัญทางศาสนาและการปฏิบัติตนของพุทธศาสนิกชนของ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยการจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน สามารถอภิปรายผลการวิจัยได้ดังนี้

5.2.1 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมก่อนเรียนและหลังเรียน ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน ข้อที่ 1 ทั้งนี้เนื่องจากผู้วิจัยได้นำแนวคิดของ ดุษฎี โยเหลา (2557) มาจัดการเรียนรู้แบบ โครงงานเรื่องวันสำคัญทางศาสนาและการปฏิบัติตนของพุทธศาสนิกชน ซึ่งผู้เรียนมีกระบวนการเรียนรู้แบบโครงงาน 6 ขั้น ดังนี้ ขั้นที่ 1 ขั้นให้ความรู้พื้นฐาน เป็นขั้นตอนที่ทำให้ผู้เรียนสนใจในการเรียน โดยการเล่นเกมนต่อจิ๊กซอว์ภาพวันสำคัญทาง

ศาสนาและสุมเลือกซื้อผู้เรียนให้มาเล่นทีละคนเพื่อสร้างความสนุกสนานและดึงดูดความสนใจในการเรียนรู้ของผู้เรียน ขั้นที่ 2 ขั้นกระตุ้นความสนใจ สุมผู้เรียนให้มาเล่าประสบการณ์ของตนเองในการไปปฏิบัติกิจกรรมในวันสำคัญทางศาสนาและการปฏิบัติตนของพุทธศาสนิกชนให้เพื่อน ๆ ฟังหน้าชั้นเรียน เพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์กัน ขั้นที่ 3 ขั้นจัดกลุ่มร่วมมือ ผู้เรียนร่วมกันเขียนโครงการ วางแผนการปฏิบัติกิจกรรมอย่างเป็นระบบสำหรับการศึกษาหาความรู้ในแหล่งเรียนรู้สถานที่จริง เช่น ชุมชน วัด โรงเรียน ขั้นที่ 4 ขั้นแสวงหาความรู้ ผู้เรียนแต่ละกลุ่มแยกย้ายกันไปลงมือปฏิบัติกิจกรรมโครงการ ตามหัวข้อวันสำคัญทางศาสนาและการปฏิบัติตนของพุทธศาสนิกชน โดยผู้เรียนแต่ละกลุ่มดำเนินการศึกษาหาข้อมูลตามแหล่งเรียนรู้ในชุมชน ซึ่งเป็นการจัดการเรียนรู้นอกห้องเรียน ช่วยให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ตรง ได้เรียนรู้ สัมผัสสภาพความเป็นจริง ก่อให้เกิดการเชื่อมโยงระหว่างการเรียนรู้ในห้องเรียนและสภาพความเป็นจริง อีกทั้งเป็นการเปลี่ยนบรรยากาศของกระบวนการเรียนรู้ ส่งผลให้ผู้เรียนตื่นตัว สนใจ สนุกสนานกับการเรียนรู้และฝึกให้ผู้เรียนมีทักษะด้านต่าง ๆ เช่น ความรับผิดชอบ เสียสละ สามัคคี ทักษะการวางแผน ทำงานกลุ่ม ประสานงาน เป็นต้น ขั้นที่ 5 ขั้นสรุปสิ่งที่เรียนรู้ ผู้เรียนร่วมกันสรุปเนื้อหาและลงมือทำชิ้นงาน เรื่องวันสำคัญทางศาสนาและการปฏิบัติตนของพุทธศาสนิกชน ลงในกระดาษแผ่นใหญ่ เป็นแผนผังความคิด เพื่อนำเสนอหน้าชั้นเรียน ขั้นที่ 6 ขั้นนำเสนอผลงาน ผู้เรียนจะได้นำองค์ความรู้เกี่ยวกับการเข้าร่วมพิธีในวันสำคัญทางศาสนาและการปฏิบัติตนของพุทธศาสนิกชน มาประยุกต์ใช้เพื่อสร้างเป็นผลงานจากเรื่องที่ผู้เรียนสนใจ เพื่อเป็นการสรุปความรู้ผ่านโครงการในระหว่างการจัดการเรียนรู้ ซึ่งการจัดการเรียนรู้แบบโครงการเป็นการจัดการเรียนรู้ที่ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดกระบวนการเรียนรู้ ผู้เรียนได้ปฏิบัติจริงคิดเองทำเองทุกขั้นตอนอย่างเป็นระบบผู้เรียนรู้จักการแสวงหาข้อมูลสร้างองค์ความรู้และสรุปผลได้ด้วยตนเองได้พัฒนาทักษะในการแก้ปัญหา มีทักษะกระบวนการในการทำงานทักษะการใช้เครื่องมือ ฝึกการทำงานร่วมกับผู้อื่นและสามารถพัฒนาทักษะการเรียนรู้ตลอดชีวิตผู้เรียนได้เรียนรู้การทำงานที่สัมพันธ์กับชีวิตจริงสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการแก้ปัญหาในชีวิตประจำวันได้ ซึ่งสอดคล้องกับผลวิจัยของ วราภรณ์ พิหูสูตร (2559) ที่ได้ศึกษาผลการจัดการเรียนรู้ เรื่อง เศรษฐกิจพอเพียง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบโครงการ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านทับโพธิ์วิทยา อำเภอรตนบุรี จังหวัดสุรินทร์ ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 และผลวิจัยของ พชรียา นิวัตร (2563) ที่ได้ศึกษาการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภูมิศาสตร์และความสามารถในการแก้ปัญหาของผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบโครงการ ผลการวิจัยพบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภูมิศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เรื่อง ภูมิศาสตร์ไทย หลังเรียนของผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบโครงการสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 และผลการวิจัยของ Greenwood (2004) ที่ได้ทำการวิจัยเชิงคุณภาพ วิเคราะห์หาค่าของการสอนแบบโครงการ ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น พบว่า การสอนแบบโครงการทำให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น (เกรด7) ประสบความสำเร็จและช่วยสร้างแรงจูงใจให้แก่ผู้เรียนตามจุดมุ่งหมายของ WASL

5.2.2 ผลการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมหลังเรียนกับเกณฑ์ร้อยละ 70 ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมหลังเรียนสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 2 ทั้งนี้เนื่องจากมาจากการจัดการเรียนรู้แบบโครงการ เป็นการกระตุ้นให้ผู้เรียนศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองในสิ่งที่ตนเองต้องการร่วมกับการทำงานเป็นกลุ่ม ทำให้ผู้เรียนปฏิบัติงานได้อย่างเป็นระบบ สามารถพัฒนากระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียนและยังส่งเสริมความสามารถในการปฏิบัติงานร่วมกับผู้อื่น ทั้งยังช่วยให้ผู้เรียนเกิดความสนุกสนานในการเรียนรู้ ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนดี และสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 70 ซึ่งสอดคล้องกับผลวิจัยของเนติธร สุคำภา และอังคณา ตุงคะสมิต (2565) ที่การศึกษาทักษะการคิดแก้ปัญหาเชิงสร้างสรรค์โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบโครงการร่วมกับการใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชนเป็นฐานของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 รายวิชา ส 16101 สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

โรงเรียนบ้านก้านเหลืองดง ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยเท่ากับ 21.61 คิดเป็นร้อยละ 72.03 และมีนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 77.77 ของจำนวนนักเรียนทั้งหมด ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ และสอดคล้องกับผลวิจัยของ นพรัตน์ มั่งเมือง และอังคณา ตุงคะสมิต (2565) ที่ได้ศึกษาทักษะความเป็นพลเมืองดี โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบโครงงานเป็นฐานร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์ รายวิชา ส 13101 สังคมศึกษา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนชุมชนบ้านห้วยยายจิว ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รายวิชา ส13101 สังคมศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบโครงงานเป็นฐานร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์มีนักเรียนผ่านเกณฑ์ จำนวน 16 คน คิดเป็นร้อยละ 76.19 และมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 21.19 คิดเป็นร้อยละ 70.63 ซึ่งผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 ตามที่กำหนด และสอดคล้องกับผลวิจัยของ Lowenthal (2006) ทำการศึกษาผลของการสอนแบบโครงงานในโรงเรียนบริหารธุรกิจโดยเปรียบเทียบความแตกต่างของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนที่เรียนด้วยการสอนแบบโครงงานกับการเรียนด้วยการบรรยายและการแก้ปัญหาที่ใช้สอนอยู่ ผลการศึกษพบว่า ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นจากเดิมร้อยละ 55 และบทบาทของครูน้อยลง และเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างเต็มที่

5.2.3 ผลการศึกษาระดับความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน ผู้เรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานในภาพรวมอยู่ที่ระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.74$, S.D. = 0.42) ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากกิจกรรมการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานเรื่องวันสำคัญทางศาสนาและการปฏิบัติตนของพุทธศาสนิกชน เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินชีวิตประจำวันทางด้านการปฏิบัติตนในฐานะพุทธศาสนิกชนที่ดีมีความน่าสนใจ และกระตุ้นการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยการลงพื้นที่หาข้อมูลจริงในแหล่งการเรียนรู้ของชุมชนไม่ว่าจะเป็นชุมชน วัด โรงเรียนหรือท้องสมุด ทำให้ผู้เรียนเกิดความรู้ความเข้าใจในการทำงานกลุ่มเรื่องวันสำคัญทางศาสนาและการปฏิบัติตนของพุทธศาสนิกชน จนสามารถนำมาปรับใช้กับชีวิตประจำวันได้ และเนื้อหา ชิงงาน แบบทดสอบ ในบทเรียนตามแผนการจัดการเรียนรู้มีความเหมาะสมกับระดับของผู้เรียน ไม่ยากหรือง่ายจนเกินไป ผู้เรียนมีส่วนร่วมทั้งในและนอกชั้นเรียน และทำให้ผู้เรียนเกิดความสุขสนุกสนาน สามารถเรียนรู้ จดจำ เข้าใจ และนำข้อมูลที่ได้จากการมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ไปใช้ได้อย่างเหมาะสม ทำให้เกิดความพึงพอใจที่ดีต่อการเรียนสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ซึ่งสอดคล้องกับผลวิจัยของ วราภรณ์ พิหุสูตร (2559) ที่ได้ศึกษาผลการจัดการเรียนรู้ เรื่อง เศรษฐกิจพอเพียง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านทับโพธิ์วิทยา อำเภอรัตนบุรี จังหวัดสุรินทร์ ผลการศึกษา พบว่า 1) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านทับโพธิ์วิทยา อำเภอรัตนบุรี จังหวัดสุรินทร์ ที่เรียนโดยการจัดการเรียนรู้รูปแบบโครงงาน เรื่องเศรษฐกิจพอเพียง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 2) ผู้เรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้เรื่องเศรษฐกิจพอเพียง กลุ่มสาระการเรียนรู้ สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม โดยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน ที่ระดับมากที่สุด ทั้ง 4 ด้าน และสอดคล้องกับผลวิจัย และสอดคล้องกับผลวิจัยของ เนติธร สุคำภา และอังคณา ตุงคะสมิต (2565) ที่การศึกษาทักษะการคิดแก้ปัญหาเชิงสร้างสรรค์โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานร่วมกับการใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชนเป็นฐานของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 รายวิชา ส 16101 สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม โรงเรียนบ้านก้านเหลืองดง ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเฉลี่ยเท่ากับ 21.61 คิดเป็นร้อยละ 72.03 และมีนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 77.77 ของจำนวนนักเรียนทั้งหมด ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ และสอดคล้องกับผลวิจัยของ นพรัตน์ มั่งเมือง และอังคณา ตุงคะสมิต (2565) การศึกษาทักษะความเป็นพลเมืองดี โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบโครงงานเป็นฐานร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์ รายวิชา ส13101 สังคมศึกษา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนชุมชนบ้านห้วยยายจิว ผลการวิจัย พบว่า ความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงานเป็นฐานร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์ โดยภาพรวม พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในระดับมาก

6. ข้อเสนอแนะ

6.1 ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

6.1.1 การนำวิธีการจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน ผู้สอนจะเปลี่ยนบทบาทจากการเป็นผู้ชี้แนะ ผู้ถ่ายทอดความรู้ไปเป็นผู้ช่วยเหลือส่งเสริมและสนับสนุนผู้เรียนในการแสวงหา ความรู้จากสื่อและแหล่งการเรียนรู้ต่างๆ และให้ข้อมูลที่ถูกต้องแก่ผู้เรียนเพื่อนำข้อมูลเหล่านั้นไปใช้สร้างสรรค์ ความรู้ของตน ตลอดจนการวัดผลและประเมินผลที่เหมาะสมกับบริบทของผู้เรียน

6.1.2 การจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน ผู้สอนต้องมีความสามารถในการควบคุมระยะเวลาทำกิจกรรมนอกห้องเรียน รวมทั้งการให้คำแนะนำและช่วยเหลือผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้อย่างเต็มศักยภาพได้

6.1.3 การพัฒนาและปรับปรุงการเรียนการสอนในรายวิชาสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ควรนำการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนในเรื่องอื่น ๆ ด้วย

6.2 ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

6.2.1 ควรมีการทำวิจัยเพื่อพัฒนาในด้านต่างๆ เช่น การคิดอย่างสร้างสรรค์ การคิดอย่างมีเหตุผล และการคิดแก้ปัญหา เป็นต้น

6.2.2 ควรมีการทำวิจัยในการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานเพื่อนำไปใช้ในรายวิชาที่มีลักษณะการจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน เช่น วิชาวิทยาศาสตร์ วิชาการงานอาชีพ เป็นต้น

7. เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2550). รูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถของเด็กในการอ่าน คิด วิเคราะห์ เขียน และสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ. สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
- จำนงค์ อติพัฒนสิทธิ์. (2547). สังคมวิทยา (พิมพ์ครั้งที่ 11). สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- จุฬารัตน์ สุนันท. (2558). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการคิดแก้ปัญหาและความพึงพอใจต่อการเรียนวิชาประวัติศาสตร์ เรื่องประวัติศาสตร์สมัยอยุธยาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ระหว่างการจัดกิจกรรมแบบวัฏจักรการเรียนรู้กับแบบโครงงาน [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครพนม.
- ดุขฎิ โยเหลา (2557). การศึกษาการจัดการเรียนรู้แบบ PBL ที่ได้จากโครงการสร้างชุดความรู้เพื่อสร้างเสริม ทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ของเด็กและเยาวชน: จากประสบการณ์ความสำเร็จของโรงเรียนไทย. ทิพย์วิสุทธิ.
- เนติธร สุคำภา และอังคณา ตุงคะสมิต. (2565). การศึกษาทักษะการคิดแก้ปัญหาเชิงสร้างสรรค์โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานร่วมกับการใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชนเป็นฐานของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. วารสารสถาบันวิจัยและพัฒนามหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, 10(1), 409-420.
- นพรัตน์ มั่งเมือง และอังคณา ตุงคะสมิต (2565) การศึกษาทักษะความเป็นพลเมืองดี โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบโครงงานเป็นฐานร่วมกับสื่อสังคมออนไลน์ รายวิชา ส13101 สังคมศึกษา ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3. วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, 17(1), 13-23.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2541). การพัฒนาการสอน. สุวีริยาสาสน์.
- พระครูวิสุทธิธานันท์คุณสุรศักดิ์ วิสุทธิธาดาโร. (2558). ยุทธศาสตร์ในการบริหารจัดการวัดเพื่อความมั่นคงแห่งพระพุทธศาสนา. วารสารสันติศึกษาปริทรรศน์ มจร, 3(1), 132-143.
- พัชรียา นิวัตร. (2563). การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภูมิศาสตร์และความสามารถในการแก้ปัญหาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต]. มหาวิทยาลัยบูรพา.

- วราภรณ์ พิสุทธิ์. (2559). ผลการจัดการเรียนรู้ เรื่อง เศรษฐกิจพอเพียง กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบโครงงาน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านทับโพธิ์วิทยา อำเภอรัตนบุรี จังหวัดสุรินทร์ [วิทยานิพนธ์ปริญญาโท]. มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์.
- ศูนย์เครือข่ายโรงเรียนที่ 10 ชุมพวง. (2564). ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม. ชุมพวง ที่เด็ด อิงค์เจ็ท.
- อุทิศ สราญชื่น. (2559). การศึกษาผลของการจัดการเรียนรู้แบบโครงงานที่มีต่อทักษะชีวิตด้านการคิดวิเคราะห์ตัดสินใจและแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์กับจิตสาธารณะของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม [วิทยานิพนธ์ปริญญาโท]. มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- Greenwood, N. L. (2004). The Culture Fair: Reinventing Project – based Learning to Meet Current Standards. *Masters Abstracts International*, 42(2), 377.
- KM CHILD-PBL. (2015). *Project-based Learning*. https://apr.nsrut.ac.th/KM/myfile/20160826162610_%E0%B8%A7%E0%B8%B2%E0%B8%A3%E0%B8%AA%E0%B8%B2%E0%B8%A3%20km.pdf
- Lowenthal, J. N. (2006). *Project-Based Learning and New Venture Creation*. Paper Presented at the NCIIA 10th Annual Meeting. Oregon Museum of Science and Industry.
- Solomon, G. (2003). Project-Based Learning: a Primer. *Technology & Learning*, 23(6), 20.